

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ**Γεγονότα**

787 - Ξεκινά τις εργασίες της η Δεύτερη Σύνοδος της Νίκαιας.

1180 - Πεθαίνει ο αυτοκράτορας Μανουήλ Α΄ Κομνηνός.

1806 - Επανεκλέγεται πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ο εξόριστος στο Άγιο Όρος Πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄.

1852 - Το πρώτο αερόπλοιο που τροφοδοτείται από κινητήρα, κατασκευασμένο από τον Ανρί Ζιφάρ, ταξιδεύει 27 χιλιόμετρα από το Παρίσι μέχρι την Τραπ.

1853 - Η Νέα Καληδονία γίνεται επίσημα κτήση της Γαλλίας.

1908 - Οι Κρητικοί κηρύσσουν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

1915 - Ορκίζεται η κυβέρνηση του Αλέξανδρου Ζαΐμη.

1948 - Ίδρυση της αυτοκινητοβιομηχανίας Honda, στην Ιαπωνία.

1949 - Στην Ουγγαρία, μετά από μια παρωδία δίκης, καταδικάζεται σε θάνατο ο Λάζλο Ραζκ, πρώην βοηθός του γενικού γραμματέα του κομμουνιστικού κόμματος των εργαζομένων, υπουργός Εξωτερικών και Εσωτερικών, ο οποίος κατηγορήθηκε για «πιτσιόσμο».

1960 - Καθελκύεται το USS Enterprise, το πρώτο πυρηνοκίνητο αεροπλανοφόρο στον κόσμο.

1970 - Το πρώτο αμερικανικό πυρηνοκίνητο μεταγωγικό αεροσκάφος πραγματοποιεί την πρώτη του πτήση.

1982 - Αποσύρεται από την ενεργό δράση ο μεγάλος της αντισφαίρισης Μπιον Μποργκ στα 26 του χρόνια.

1995 - Ισραηλινοί και Παλαιστίνιοι μονογράφουν συμφωνία για τη διεύρυνση της παλαιστινιακής αυτοδιοίκησης στη Δυτική Όχθη.

1998 - Η Βουλή των Ελλήνων ψηφίζει ομόφωνα την ανακήρυξη της 24ης Σεπτεμβρίου ως ημέρας εθνικής μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το Τουρκικό Κράτος.

Γεννήσεις

1878 - Σπυρίδων Βικάνος, Έλληνας ζωγράφος

1884 - Ισμέτ Ινονού, Τούρκος στρατιωτικός και πολιτικός

1896 - Φράνσις Σκοτ Φιτζέραλντ, Αμερικανός συγγραφέας

1902 - Ρουχολάχ Χομείνι, Ιρανός ηγέτης

1924 - Βούλα Ζουμπούλακη, Ελληνίδα ηθοποιός

1932 - Μάρκος Δράκος, Κύπριος αγωνιστής

1944 - Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Σπυρίδων

1952 - Νίκος Σεργιανόπουλος, Έλληνας ηθοποιός

1962 - Νία Βαρντάλος, Καναδή ηθοποιός

Θάνατοι

1180 - Μανουήλ Α΄ Κομνηνός, Βυζαντινός αυτοκράτορας

1845 - Ανδρέας Σ. Λόντος, Έλληνας πολιτικός

1891 - Πριγκίπισσα Αλεξάνδρα της Ελλάδας και της Δανίας

1920 - Πέτερ Καρλ Φαμπερζέ, Ρώσος κοσμηματοποιός

1966 - Αριστείδης Πρωτοπαπαδάκης, Έλληνας πολιτικός

2000 - Λέων Αυδής, Έλληνας πολιτικός

2015 - Θεόδωρος Θεοφιλογιαννάκος, Έλληνας στρατιωτικός

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΡΙΖΩΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Η αιματηρή τραγωδία, η σφαγή κι ο σπαραγμός του ξεριζωμού

Θεοδώρα Κοντού
[από Κριτζαλιά - Αθήνα]

«**Κ**ατεβήκαμε από το χωριό στη Σμύρνη. Λέγαμε πως θα γυρίσουμε πίσω. Πήγαμε να ακουμπήσουμε στην εκκλησία του Αι-Γιάννη. Ήταν εκεί πολύς κόσμος. Ένας γνωστός του πατέρα μου μας πήρε στο σπίτι του. Εκεί καθίσαμε. Αυτός πήρε τους δικούς του κι έφυγε χωρίς να μας πει τίποτε· έφυγε κρυφά. Μπήκαν οι Τούρκοι, σφάξαν τον πατέρα μας, τη μάνα μας, το θείο μας, τη θεία μας και τα τρία αδέρφια μου.

Εγώ, με τα πιο μικρά αδερφάκια μου, το ένα ήταν δυόμισι χρονών και το άλλο τρεισήμισι, ήμασταν χωμένα κάτω από ένα παταράκι και δεν μας είδαν. Καθίσαμε εκεί δώδεκα μέρες· ούτε φαΐ, ούτε νερό. Το σπίτι είχε κάτι σα νεροχύτη και κυλούσε μέσα ένα τρεχούμενο νερό. Τι να κάνω; Να βρέξω τα χείλη μου ήθελα. Άπλωσα τον ποδόγυρο μου απάνω, έπινα με το χέρι μου τη μύτη μου και έπινα μια γουλιά· από τη βρώμα σου 'ρχονταν εμετός. Το ένα αδερφάκι μου ήτανε τραυματισμένο με σφαίρα στο πόδι του.

Όσο περνούσαν οι μέρες τα πτώματα πρήζονταν, ντουμπάνιαζαν και βρωμούσαν αφάνταστα. Μπαίναν οι Τουρκάλες για να κλέψουν και δεν μπορούσαν να προχωρήσουν. Κλέβαν ό,τι μπορούσαν· κότες, κουτάλια, μπακίρια και φεύγαν χωρίς να μας δούνε. Κάποτε μου 'ρθε έτσι σα Θεού φώτιση και βγήκα λίγο παρά όξω. Τότες είδα πολύ κόσμο που έφευγε, έπαιρνε των ομματιών του. Έκανα το σταυρό μου, πήρα στην πλάτη μου το τραυματισμένο αδερφάκι μου και από το χέρι το άλλο και βγήκα στο δρόμο. Έτρεχα να φτάξω τους άλλους, τους πολλούς. Εκεί βλέπω μια κοπέλα που κάθονταν σ' ένα σωρό πέτρες. Της φώναξα, ήθελα έναν άνθρωπο να με βοηθήσει, να του μιλήσω. Αυτή η κοπέλα τίποτα· έστεκε ακούντη. Εγώ δεν την πρόσεξα· μόνο ακόμα της μιλούσα.

Την έβλεπα που γούρλωνε τα μάτια της, μα δεν πήγε πουθενά το μυαλό μου· την προσέχω. Και τι να δω! Την είχαν χώσει ένα ξύλο από πίσω και έβγαινε από το στόμα της. Τότες

Ασημένια επένδυση εικόνας τέμπλου με παράσταση του Αγίου Γεωργίου Δρακοντοκτόνου και χρονολογημένη επιγραφή του 1800 που μνημονεύει ως τεχνίτη της κάποιον «ευτελή Γεωργάκη» από την Καισάρεια της Καππαδοκίας. Ύψος 0,77 μ. © Μουσείο Μπενάκη. Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Συλλογή

Όσο περνούσαν οι μέρες τα πτώματα πρήζονταν, ντουμπάνιαζαν και βρωμούσαν αφάνταστα. Μπαίναν οι Τουρκάλες για να κλέψουν και δεν μπορούσαν να προχωρήσουν.

ήταν που έτρεχα ακόμη πιο πολύ. Τι να κάνω με τα δύο μωρά; Μπήκα μέσα στην εκκλησία, μα επειδή βρωμούσαμε πολύ σάπιο αίμα, το πόδι του παιδιού, τα μαλλιά μας, τα ρούχα μας, μας διώξαν από την εκκλησία. Τι να κάνουμε; Ζαρώσαμε σαν τα σκυλάκια σ' ένα παραγκώνι. Πάνε τόσα χρόνια, μα δεν τα ξεχνώ. Θαρρώ πως είναι τούτη η ώρα. Κλάψαμε, θρηνήσαμε, τα 'παμε, τα ξανάπαμε! Η μάνα μου δεν πέθανε την ίδια ώρα σαν τους άλλους. Της είχαν χώσει τα έντερα, την είχαν περιχύσει τα αίματα και κείνη με αρμήνευε και μου 'λεγε: «Παιδάκι μου, άμα δεις τα σκούρα, να πέσεις στη θάλασσα». Έβγαλε και από την τσέπη της και μου 'δωσε το πορτοφόλι της και μια φωτογραφία περιχυμένη στα αίματα· την έχω ακόμη».